

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN ASETUS KESKI-POHJANMAAN MAAKUNNAN LUONNONSUOJELUALUEISTA

1 Tausta

Asiassa on kysymys Keski-Pohjanmaan maakunnassa sijaitsevien, valtion hallinnassa olevien valtakunnallisiin suojeluohjelmiin tai Natura 2000 -verkostoon kuuluvien sekä eräiden muiden valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin hankittujen alueiden perustamisesta luonnonsuojelualueiksi. Alueet perustetaan luonnonsuojelulain 17 §:ssä tarkoitetuiksi muiksi luonnonsuojelualueiksi.

Keski-Pohjanmaan luonnonsuojelualueiden perustaminen on osa valtakunnallista säädösvalmistelua, jolla saatetaan voimaan usean vuosikymmenen kuluessa luonnonsuojelutarkoituksiin hankituilla tai varatuilla valtion alueilla luonnonsuojelulain mukaiset rauhoitusmääräykset. Metsähallitus on valmistellut ympäristöministeriön ja sen asettaman säädösvalmistelutyöryhmän ohjauksessa alueiden suojelun toteuttamista.

2 Luonnonsuojelualueiden tarkoitus ja sisältö

Asetuksella perustettavilla luonnonsuojelualueilla toteutetaan osaltaan valtakunnallisten suojeluohjelmien, Natura 2000 -verkoston ja eräiden muiden suojelutarkoituksiin osoitettujen valtion alueiden suojelutoimenpiteet Keski-Pohjanmaan alueella. Suojelualueiden perustamisen tarkoituksena on säilyttää nämä alueet luonnontilaisina ja turvata niiden ekosysteemien häiriötön kehitys, tarvittaessa myös ennallistamalla muuttuneita luonnonympäristöjä tai hoitamalla luonnonhoitoa vaativia kohteita. Eriyisinä suojelutavoitteina Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla alueilla on lisäksi niiden suojeluperusteina olevien luontotyyppien ja niille tyypillisen lajiston sekä muiden suojeluperusteina olevien lajien ja niiden elinympäristöjen suojelu, lisääminen ja parantaminen.

Alueet palvelevat myös opetustarkoitusta sekä omatoimista retkeilyä, luonnon harrastusta ja tutkimusta. Alueiden perustaminen tukee myös luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä kuten luontomatkailua, jokamiehen oikeuksin tapahtuvaa marjastusta ja sienestystä sekä säännellysti myös metsästystä.

Tällä asetuksella perustetaan 16, pinta-alaltaan alle 100 hehtaarin suuruista luonnonsuojelualuetta, joiden pinta-ala yhteensä on noin 507 hehtaaria.

3 Alueiden luonnonsuojelulliset perusteet

Luonnonsuojelualueiden perustamisella turvataan valtakunnallisten suojeluohjelmiin kuuluvien alueiden, METSO-ohjelman puitteissa valtiolle hankittujen alueiden sekä eräiden muiden luonnonsuojelutarkoituksiin osoitettujen alueiden luonnonarvojen säilyminen.

Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla alueilla asetuksella toimeenpannaan niiden suojelutavoitteita vastaava suojelu luonto- ja lintudirektiivin edellyttämällä tavalla. Luontodirektiivin mukaisten luontotyyppien ja niille ominaisen lajiston kannalta alueet ovat tärkeitä suo- ja metsäluonnon suojelemiseksi. Natura 2000 -alueiden suojeluperusteina ovat luontotyypit ja lajit ilmenevät tarkemmin alueita koskevista Natura 2000 -tietolomakkeista.

Keski-Pohjanmaan maakunta kuuluu samannimiseen eliömaakuntaan. Suomen metsäkasvillisuuden aluejaossa Keski-Pohjanmaa on keskiboreaalisien vyöhykkeen Pohjanmaan lohossa. Maakunta ulottuu Perämeren rannikolta Suomenselän vedenjakajalle ja sen oleellisimpiin luonnonpiirteisiin kuuluvat vaihtelevan kokoiset aapasuot, kehityksessään erivaiheiset keidassuot, enimmäkseen melko pienialaiset, osittain melko hyvin luonnontilansa säilyttäneet metsät sekä Pohjanmaan joet ja niiden vesistöalueisiin kuuluvat erikokoiset järvet.

Perustettaviin luonnonsuojelualueisiin lukeutuu neljä Natura 2000 -aluetta:

Lestijärven saaret (FI1001007) esiintyy *luonnonmetsä* -luontotyyppiä ja saarilla kasvaa vanhoja metsiä, joiden iät ovat 100-150 vuotta. Saaret sisältyvät myös kansalliseen rantojensuojeluohjelmaan.

Iso Ristinevan – Pikku Ristinevan (FI1000029) alue koostuu kahdesta täysin erillisestä karusta *aapasuosta*, joista toiseen liittyy kiinteästi *keidassuo* -alue. Keitaat ovat nuoria ja heikosti kehittyneitä. Laiteet on ojitettu kauttaaltaan, mutta keskiosat ovat vielä luonnontilaisia. Alueella on myös pieni luonnontilainen varsin kirkasvetinen lampi, Ristilampi, joka on *humuspitoiset järvet ja lammet* -luontotyyppiä.

Vähäjärven lehto ja Ruotsalon letot (FI1000028) alueeseen sisältyvä Vähäjärven lehto sijaitsee Vähäjärven itärannassa ja on aiemmin ollut laidunalueena. Se sisältyy kansalliseen lehtojensuojeluohjelmaan. Kasvillisuus on kalkki- ja kulttuurivaikutteisista tuoretta, lehtipuuvaltaista *lehtoa*. Ruotsalon kallioperän kalkkiesiintymien ansiosta alueen *lettosuot* ovat reheviä. Alueen letoista edustavin on Kaakkurinneva. Kaakkurilammen ympärillä on laajalti koivulettoa ja ruohoista nevakorpea, sekä pienellä alalla rimpilettoa ja lettorämettä. Muilla osa-alueilla on luhtalettoa (Ison Maajärven ranta), rehevää luhtaa ja luhtanevaa (Kotolahden rannat), rimpistä lettorämettä, rämelettoa ja lettokorpea (Hamppujärven ympäristö) ja lähdekorpea ja lettokorpea (Kaakkurinmäen alue). Lehdon ja lettojen kasvillisuus on erittäin arvokasta ja edustavaa ja lajistoon kuuluu monta alueellisesti uhanalaista lajia.

Isosaaren tulvalehto (FI1000001) on pinta-alaltaan Pohjanmaan suurimpia kansalliseen lehtojensuojeluohjelmaan kuuluvia alueita ja se edustaa harvinaista jokivarren *tulvalehtoa*. Tulvavaikutteinen kasvillisuus on muodostunut jokivarteen jokavuotisten, lisäravinteita tuovien kevättulvien ansiosta. Valtaosa alueesta on suurruohojen luonnehtimaa lehtimetsää, jossa esiintyy mosaiikkimaisia saniaiskasvustoja, erityisesti kotkansiipeä. Alueeseen kuuluu myös rehevä kuusikko, pienialaisia haavikoita, tulvaniitty sekä luhta-alue. Isosaaren kasvilajeista harvinaisin on mukulaleinikki. Alueelta löytyy myös alueellisesti uhanalaisia lajeja. Lehdon muuta vaateliasta lajis-

toa ovat suokelto, syyläjuuri, rantatädyke, kurjenmiekkä ja mustaherukka. Alueelta on löytynyt myös useita harvinaisia sienilajeja. Alueella on laskennoissa tavattu kaikkiaan 40 lintulajia. Yleisimpiä lintulajeja ovat pajulintu ja peippo. Alueen rehevyydestä kertoo lehtokerttujen runsaus, sekä mustapääkertun ja sirittäjän yleisyys. Kokonaisparimäärä lehdon alueella on alueellemme huomattavan korkea. Alueen etelälaitaan rajoittuva kuusisekametsä vanhoine kookkaine haapoineen on tärkeä monille kolopesijöille, kuten esimerkiksi pohjantikalle, palokärjelle sekä viirupöllölle.

Natura-verkoston ulkopuolisia kohteita perustetaan luonnonsuojelualueiksi 12 kappaletta. Niistä Pentinneva kuuluu valtioneuvoston hyväksymään kansalliseen soidensojeluohjelmaan. Tamppikoski on Metsähallituksen metsiensuojelukohde (METSO 13000). Sulkaharju ja Iso Ruonanen ovat Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan suojeluvarausalueita. Kaikki muut perustettavat suojelualueet ovat METSO-ohjelman rahoituksella valtiolle hankittuja alueita.

Kokonaisuutena Keski-Pohjanmaan maakuntaan perustettavat luonnonsuojelualueet yhdessä valtioneuvoston asetuksella perustettavien luonnonsuojelualueiden kanssa edustavat monipuolisesti maakunnan luontoa. Alueet täyttävät luonnonsuojelulain 10 §:n tarkoittamat yleiset edellytykset luonnonsuojelualueen perustamiseksi. Tarkempi erittely alueiden kohdentumisesta eri luonnonsuojeluohjelmiin ja Natura 2000 -verkostoon ilmenee muistion taulukosta 1.

4 Rauhoitusmääräykset sekä hoidon ja käytön tavoitteet

Ympäristöministeriön asetuksella perustettavat alueet ovat lain 17 §:ssä tarkoitettuja muita luonnonsuojelualueita. Niillä tulisivat pääsääntöisesti voimaan luonnonsuojelulain 17 a §:n 1 momentista johtuen lain 13 – 15 §:ssä säädetyt rauhoitusmääräykset. Asetukseen otettaisiin näitä koskevat viittaussäännökset.

Luonnonsuojelulain 13 § sisältää luonnonsuojelualueilla kielletyt toimet. Kiellettyä olisi: 1) rakennusten, rakennelmien tai teiden rakentaminen, 2) maa-ainesten, kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- tai kallioperän vahingoittaminen, 3) ojittaminen, 4) sienien, puiden, pensaiden tai muiden kasvien tai niiden osien ottaminen tai vahingoittaminen, 5) luonnonvaraisten selkärankaisten eläimien pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen sekä selkärangattomien eläimien pyydystäminen tai kerääminen, 6) muutkin toimet, jotka vaikuttaisivat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan tai eliölajien säilymiseen.

Lain 14 § sisältää poikkeukset 13 §:ssä kielletyistä toimista. Sallittua olisi: 1) alueen hoitoa, valvontaa, tutkimusta, yleisön opastamista, retkeilyä ja alueeseen tutustumista varten tarpeellisten rakennusten, rakennelmien ja polkujen rakentaminen, entistäminen ja kunnostaminen, 2) luonnonympäristöjen ja perinneluontotyyppien hoitaminen ja ennallistaminen sekä alueen luontaisen kehityksen palauttaminen, 3) alueen opastustoiminnan kannalta tarpeellisen tien rakentaminen, 4) marjojen ja hyötysienien poimiminen, 5) kalastaminen kalastuslain 7 §:ssä säädettyjen yleiskalastusoikeuksien mukaisesti, 7) alueella olevien teiden, sähkö- ja puhelinlinjojen sekä niihin liittyvien

laitteiden käyttäminen ja kunnostaminen, 8) merenkulun turvalaitteiden ja vesistön kuluväylien kunnostaminen sekä vähäiset turvalaitteiden edellyttämät raivaukset, sekä 9) kartoitus ja maanmittaustyöt. Lisäksi alueella saadaan tilanteen niin vaatiessa ryhtyä pelastuspalvelun, palontorjunnan, rajavalvonnan, eläintautien vastustamisen sekä eläinsuojelun edellyttämiin välttämättömiin toimenpiteisiin.

Lain 15 §:ään sisältyvät luvanvaraiset poikkeukset 13 §:n rauhoitusmääräyksistä. Metsähallitus voisi alueen haltijaviranomaisena kyseisen lainkohdan nojalla antamallaan luvalla sallia alueen perustamistarkoitusta vaarantamatta: 1) tutkimusta tai muuta tieteellistä tarkoitusta tai opetusta varten eläinten pyydystämisen tai tappamisen, sienien, kasvien tai niiden osien, eläinten pesien ja kivennäisnäytteiden keräämisen, 2) vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetussa laissa tarkoitettujen vieraslajien ja haitallisten vieraslajien sekä, jos laji on tullut liian runsaslukaiseksi tai käynyt muutoin vahingolliseksi, muunkin kasvi- tai eläinlajin yksilöiden lukumäärän vähentämisen, 3) sellaisten pyyntiluvanvaraisten riistaeläinlajien yksilöiden, jotka suojelualueen ulkopuolella aiheuttavat ilmeisen uhan ihmisen turvallisuudelle tai omaisuudelle aiheutuvasta merkittävästä taloudellisesta vahingosta, poistamisen, 4) alueelle kaatuneen riistaeläimen haltuun ottamiseen, 5) kalastamisen muutoinkin kuin kalastuslain 7 §:ssä tarkoitettulla tavalla, 7) geologisen tutkimuksen ja malminetsinnän, 8) ilma-aluksella laskeutumisen, 9) muidenkin kuin 14 §:n 1 kohdassa tarkoitettujen rakennusten ja rakennelmien entisöinnin ja kunnostamisen.

Lisäksi Metsähallitus voi suojelualueen haltijaviranomaisena 15 §:n 2 momentin nojalla sallia hirvenajon metsästyksen yhteydessä.

Asetuksen valmistelun yhteydessä on keskusteltu metsästyksen liittyvistä kysymyksistä. Alueista kuutta Metsähallitus on vuokrannut pääosin hirvieläinten metsästyksen, mutta vaihtelevasti myös muun riistan metsästyksen. Tehtyjä vuokrasopimuksia ja lupaehtoja on tarpeen tarkistaa vastaamaan luonnonsuojelualueita koskevia säännöksiä. Suojelualueiden perustaminen ei kuitenkaan merkitse sitä, että alueiden käyttö metsästyksen kokonaan estyisi.

Lain 15 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti Metsähallitus voi sallia vierasperäisten eläinlajien yksilöiden vähentämisen. Siten minkin ja supikoiran ja muidenkin vieraslajien metsästäminen on alueilla mahdollista alueen haltijaviranomaisen luvalla.

Luvanvaraiset poikkeukset voivat lain 15 § 1 momentin 2 kohdan mukaisesti liittyä myös muunkin liikaa lisääntyneen tai vahingolliseksi osoittautuneen lajin yksilöiden vähentämiseen tai 3 kohdan mukaisesti suojelualueen ulkopuolella aiheutuvan turvallisuus- tai vahinkouhan torjumiseksi tarpeelliseen pyyntiluvanvaraisen riistaeläimen yksilöiden poistamiseen.

4.1 Perustamisasetuksella säädettävät poikkeukset rauhoitusmääräyksiin

Ympäristöministeriön asetuksella on muilla luonnonsuojelualueilla luonnonsuojelulain 17 a §:ssä säädetyin edellytyksin mahdollisuus säätää edellä kuvatuista rauhoitusmääräyksistä eräitä aluekohtaisia poikkeuksia, jotka voivat koskea puolustusvoii-

mien harjoitus- ja koulutustoimintaa, lentotoiminnan ja merenkulun turvalaitteiden sijoittamista ja kunnossapitoa sekä tien, johdon ja kaapelin rakentamista, ojan kaivamista, vesikulkuväylän ruoppaamista tai muun vastaavan toimenpiteen sallimista. Valmistelussa ei ole tullut esille tarvetta säätää asetuksessa luonnonsuojelulaissa säädettyjen poikkeusten lisäksi tarvittavista poikkeuksista.

4.2 Liikkumisrajoitukset

Luonnonsuojelulain 18 §:n 2 momentin nojalla voidaan rajoittaa luonnonsuojelualueella liikkumista joko perustamissädökseen tai lain 20 §:n nojalla annettavaan järjestyssääntöön otettavalla määräyksellä, mikäli alueen eläimistön tai kasvillisuuden suojelu sitä vaatii.

Perustamisasetuksessa ei säädettäisi liikkumisrajoituksista, eikä ole ennakoitavissa, että niihin myöskään olisi tarvetta myöhemmässä vaiheessa.

4.3 Alueiden hoidon ja käytön tavoitteet

Luonnonsuojelulain nojalla suojeltavien alueiden hoidon ja käytön keskeisin tavoite on alueiden säilyttämien luonnontilaisina siten, että ekosysteemit kehittyvät luonnon omien prosessien mukaisesti ja ihmisen aiheuttamat häiriöt ovat mahdollisimman vähäisiä. Suurimmalla osalla Keski-Pohjanmaan maakunnan alueista tämä on riittävä toimenpide suojeluarvojen turvaamiseksi.

Eräillä alueilla on kuitenkin tarpeen tehdä ennallistamistoimenpiteitä. Ojitettujen soiden ennallistaminen palauttaa suoalueiden luontaista vesitaloutta ja turvemaiden hiilensidontakykyä. Lehtojen ja uhanalaisten lajien elinympäristöjen hoito vaativat tois-tuvia toimenpiteitä.

Luontoarvojen turvaamisen lisäksi tavoitteena perustettavilla luonnonsuojelualueilla on luonto- ja kulttuuriarvot huomioivan virkistyskäytön mahdollistaminen. Alueilla on nähtävyyksisarvoja ja ne ovat luonnossa liikkumisen ja luonnonhavainnoinnin kohdealueita.

Ennallistamisen ja luonnonhoidon sekä virkistyskäytön tarpeita voidaan tarkastella tarkemmin alueita koskevissa hoidon ja käytön suunnitelmissa sekä yksityiskohtaisemmissa toimenpidesuunnitelmissa.

5 Ehdotuksen hallinnolliset ja taloudelliset vaikutukset

Kaikki Keski-Pohjanmaan luonnonsuojelualueet ovat valtion omistuksessa ja Metsähallituksen hallinnassa ja hoidossa, eikä suojelualueiden perustaminen aiheuta erityisiä hallinnollisia vaikutuksia. Toiminnallisena alueyksikkönä toimii Metsähallituksen Pohjamaan-Kainuun luontopalvelut.

Uusien luonnonsuojelualueiden perustaminen aiheuttaa sekä investointiluonteisia kustannuksia että vuotuisia alueiden hallintaan ja hoitoon liittyviä kuluja. Edellisiä

ovat muun muassa maanmittaustoimitusten, luonnonsuojelualueiden merkinnän, luonnonsuojelullisten perusselvitysten ja palvelurakenteiden rakentamisen aiheuttamat kustannukset, jotka olisivat arviolta noin 5000 euroa. Vuotuisia kustannuksia aiheuttaa muun muassa palvelurakenteiden hoidosta, opastuksesta sekä alueiden luonnon ja käytön seurannasta sekä valvonnasta. Näiden kulujen arvioidaan olevan noin 10000 euroa vuodessa. Investointi- ja vuotuiset ylläpitokulut eivät sisällä hallintokuluja. Kulut katetaan valtiontalouden kehyspääatöksessä hyväksytyjen määrärahojen puitteissa.

Alueita koskevia metsästysvuokrasopimuksia koskevat muutokset asetusta vastaavaksi aiheuttavat Metsähallituksessa hallinnollisia toimenpiteitä, mitä varten asetukseen on otettu siirtymäaika asetuksen voimaan tullessa voimassa olevien sopimusten mukaisen metsästyksen jatkumisesta vuoden ajan asetuksen voimaantulosta.

6 Kuuleminen ja lausunnot

Valmistelun alkuvaiheessa on kuultu maakunnallisia ja paikallisia sidosryhmiä. Keskusteluissa kartoitettu mm. maakuntaliiton, kuntien, luonnonsuojelu- ja luonnonharrastusjärjestöjen, riistahallinnon ja metsästysseurojen näkemyksiä alueiden perustamisesta.

Asetusluonnos on lausunnoilla 12.1.-28.2.2021...

7 Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan x päivänä xxkuuta 2021

Taulukko 1. Ympäristöministeriön asetuksella perustettavien luonnonsuojelualueiden pinta-alat ja sijoittuminen Natura 2000 -verkostoon ja kansallisiin suojeluohjelmiin tai -päätöksiin.

Suojelualan nimi	Pinta-ala (ha)	Maata (ha)	Vettä (ha)	Natura-2000 -verkosto		Kansallinen suojeluohjelma tai päätös	Naturan pinta-ala (ha)	Ohjelma- tai METSO-pinta-ala (ha)	Muu pinta-ala (ha)
				Tunnus	Tyyppi				
Alitalo	9,6	9,6	0,0				0,0	9,6	
Huminakangas	36,4	36,4	0,0				0,0	36,4	
Mäntylä	5,9	5,9	0,0				0,0	5,9	
Isosaaren tulvaleyhto	58,1	54,1	4,0	FI1000001	SAC	LHO100324	30,2	18,2	
Pentinneva	32,3	32,3	0,0		SAC	SSO100306	0,0	31,1	
Vähäjärven lehto ja Ruotsalon letot	89,0	86,5	2,4	FI1000028	SAC	LHO100332	69,8	2,4	
Iso Ristineva - Pikku Ristineva	79,6	79,6	0,0	FI1000029	SAC	SSO100303	64,3	63,3	
Iso-Ruonanen	71,5	36,2	35,3				0,0		71,5
Lepohaka	6,0	6,0	0,0				0,0	6,0	
Lestijärven saaret	49,8	43,2	6,5	FI1001007	SAC	RSO100066	30,3	30,5	14,9
Elämäinen	2,9	2,8	0,1			LVO100225	0,0	2,8	
Tamppikoski	22,5	20,0	2,5				0,0		18,2
Valkiasenharju	4,5	4,5	0,0				0,0		
Sulkaharju	8,8	8,8	0,0				0,0		8,8
Ylitalo	24,4	24,4	0,0				0,0	24,4	
Ämmänkangas	6,0	6,0	0,0				0,0	6,0	
	507,3	456,4	50,9				194,6	236,8	113,5

Käytetyt lyhenteet:

LSA = luonnonsuojelualue

AMO = vanhojen metsien suojeluohjelma

LHO = lehtojensuojeluohjelma

RSO = rantojensuojeluohjelma

SSO = soidensuojeluohjelma

METSO = Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma

SAC = Euroopan yhteisön erityisten suojelutoimien alue

SPA = Euroopan yhteisön erityinen suojelualue

Natura 2000 -verkoston, valtakunnallisten suojeluohjelmien tai METSO-ohjelman toteuttamiseksi valtiolle hankittujen alueiden lisäksi asetukseen sisältyy yllä olevan taulukon sarakkeessa ”muu pinta-ala” olevia alueita seuraavista syistä:

Alitalon LSA	Alue, pinta-alaltaan noin 9,6 ha hehtaaria, on Metso-ohjelman mukainen luonnonsuojeluhankinta.
Huminakankaan LSA	Alue, pinta-alaltaan noin 36,4 hehtaaria, on Metso-ohjelman mukainen luonnonsuojeluhankinta.
Mäntylän LSA	Alue, pinta-alaltaan noin 5,8 hehtaaria, on Metso-ohjelman mukainen luonnonsuojeluhankinta.
Isosaaren tulvaledhon LSA	Alueeseen sisältyy noin 21,6 hehtaaria lehtojensuojeluohjelman aluetta, joka kuuluu myös Natura-ohjelmaan. Lisäksi mukana noin 36,5 hehtaaria on hankinnan yhteydessä tullutta, Natura-verkoston ja lehtojensuojeluohjelma-alueen ulkopuolista kiinteistöä.
Pentinnevan LSA	Alueeseen sisältyy noin 31,1 hehtaaria soidensuojeluohjelman aluetta sekä 1,2 hehtaaria hankinnan myötä tullutta Natura- ja ohjelma-alueen ulkopuolista kiinteistöä.
Vähäjärven ledhon ja Ruotsalon lettojen LSA	Alueeseen sisältyy noin 3,0 hehtaaria lehtojensuojeluohjelman aluetta, noin 75,4 hehtaaria Natura - ohjelman aluetta sekä noin 10,9 hehtaaria valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin Metso-ohjelmaan hankittua aluetta.
Ison Ristinevan - Pikku Ristinevan LSA	Alueeseen sisältyy noin 64,3 hehtaaria soidensuojelu- ja Natura-ohjelman alueita sekä noin 15,3 hehtaaria hankinnan myötä tullutta Natura- ja ohjelma-alueen ulkopuolista kiinteistöä.
Iso-Ruonasan LSA	Alue (n. 71,5 hehtaaria) on maakuntakaavan suojeluvaraus (SL).
Lepohaan LSA	Alue, pinta-alaltaan noin 6,0 hehtaaria, on Metso-ohjelman mukainen luonnonsuojeluhankinta.
Lestijärven saaret LSA	Alueeseen sisältyy noin 34,9 hehtaaria rantojensuojeluohjelman saaria sekä 14,9 hehtaarin laajuinen Metso-ohjelmassa oleva saari.
Elämäisen LSA	Alueeseen sisältyy noin 2,9 hehtaaria lintuvesien suojeluohjelman saaria.
Tamppikosken LSA	Tamppikoski (22,5 hehtaaria) on valtion Metso-ohjelmaan osoittama (Metso 13000) alue. Luonnonsuojelualueeseen sisältyy suojeluun varattuja Toholammin vesialueita yhteensä hehtaaria 2,5 hehtaaria.
Valkiaisjärven LSA	Alue, pinta-alaltaan noin 4,5 hehtaaria, on Metso-ohjelman mukainen luonnonsuojeluhankinta.
Sulkaharjun LSA	Alue (n. 8,8 hehtaaria) on maakuntakaavan suojeluvaraus (SL).
Ylitalon LSA	Alue, pinta-alaltaan noin 24,4 hehtaaria, on Metso-ohjelman mukainen luonnonsuojeluhankinta.
Ämmänkankaan LSA	Alue, pinta-alaltaan noin 6,0 hehtaaria, on Metso-ohjelman mukainen luonnonsuojeluhankinta.